Del documental al compromís

Autor: Gemma Bufias
Data de publicació: 20-06-2016

La Gemma Bufias ens fa una ressenya del que va ser el darrer cinefòrum dels Cinemes Girona, tot valorant el paper de la ment i de les pors de cadascú a l'hora de comprendre el nostre passat i de comprometre'ns a restaurar-lo i difondre.

Dimecres 15 de juny va tenir lloc als Cinemes Girona de Barcelona el passi del documental d'en David Grau "L'apropiació del Descobriment d'Amèrica: una conspiració d'Estat?", produït per la Pilar Montoliu.

Tot i que han passat onze anys des de la seva primera edició, la imatge, les tesis i la forma com es relaten les teories de l'investigador Jordi Bilbeny són encara ben actuals. S'aconsegueix mantenir l'espectador ben atent durant els 75 minuts que dura la projecció. Si bé és cert que hi ha alguns problemes tècnics pel que fa al so i algunes escenes són un pèl massa caravaggiesques, l'argument és prou intrigant com per captivar l'auditori, una trentena de persones, que vam reunir-nos a la sala petita dels Cinemes.

L'assistència, com sol ser habitual, va ser majoritàriament masculina, tot i la presència d'alguna dona acompanyant. La franja d'edat: persones més aviat d'entre 50 i seixanta i tants anys, amb coneixements suficients i prou bagatge vital per discernir els fets de les interpretacions o invencions.

No deixa de sorprendre'm, però, com després del passi dels documentals de l'INH moltes persones, durant el fòrum, pregunten de forma reiterada què en pensen d'aquestes tesis a Espanya, què en diuen a Europa o per què no s'han traduït a d'altres idiomes els llibres o el material videogràfic. També insisteixen i els sorprèn que els historiadors oficials, els qui són referents a les universitats catalanes, que publiquen i ocupen càtedres, no s'apropin a les teories d'en Bilbeny o als estudis de la Institució.

Amb un somriure, sense recança, però sense temor, en Bilbeny respon sempre el mateix: fa massa por sortir de la zona

de comfort, dir el que no toca i deixar de tenir el suport de tots els col·legues de professió. Ningú no vol alçar massa la veu ni fer cap gest que pugui posar-lo en evidència i perdre l'estatus que ara té. Dir el que tothom diu no és arriscat. Cal ser valent per assumir que, tal vegada, el que un creia pot no ser cert.

Això m'ha fet pensar més d'una vegada, després d'assistir a conferències, simposis i universitats de Nova Història, en la relació que hi ha entre el psiquisme i la història. Més enllà del que va passar amb el nostre passat, crec que és interessant la mirada que tenim davant dels fets. Com reaccionem davant la veritat i davant la mentida: alguns, fan la vista grossa; d'altres, miren cap a una altra banda o es fan el sord. I aquests són els més pacifistes, perquè una altra tipologia de persona reacciona atacant, amb insults i menyspreu. I tot, per no tolerar que una altra manera d'interpretar els fets és possible.

Em deixa perplexa com la por al desconegut ens col·lapsa de tal manera que preferim seguir vivint una versió edulcorada de la nostra vida. Crec que seria interessant aprofundir en aquestes interaccions. De ben segur que els experts en la nostra psique podran aportar-nos una mica de llum per tal d'escatir aquests comportaments que, segons el meu humil punt de vista, em semblen una mica reptilians.

Per contra, en Bilbeny, després de més de vint-i-cinc anys en la recerca, segueix convençut que, de mica en mica, tot arribarà. Quan li pregunten si ha descobert més coses, a banda d'En Colom i la Descoberta d'Amèrica, diu que "no ens ho acabarem: ni nosaltres, ni els nostres fills" i ens convida a tots a ser protagonistes de la restauració de la nostra història. Ens anima a col·laborar en la recerca, a fer un donatiu, a afiliar-nos a l'Institut Nova Història, a llegir i compartir a les xarxes els seus estudis i explicar a amics i coneguts el que des de l'INH es fa.

Gemma Bufias Fernàndez